

RE:BOUNCE

**Fotbolls-
Extra**

Svensk Däckåtervinning arbetar för att uttjänta däck ska samlas in och återanvändas eller återvinnas på ett säkert sätt. Genom ökad bevakning och information kring hur materialet kan användas vill vi möjliggöra högre materialåtervinning. I takt med att fler använder materialet inom olika områden ökar även vårt ansvar. Idag är däckgummi ett av de mest analyserade materialen inom flera användningsområden.

Spela mera

– vår plan för fler i rörelse

Det finns idag drygt 650 fullstora allvädersplaner med konstgräs runtom i landet. Konstruktionen bygger på grässtrån av plast med mellanfyllning av till exempel gummigranulat. Den vanligaste fyllningen består av så kallat SBR-gummi som är ett vidareförädlad material från uttjänta däck.

Antalet allvädersplaner ökar stadigt samtidigt som antalet naturgräsplaner minskar. Idag finns det uppemot 2 300 fullstora naturgräsplaner i Sverige. Antalet grusplaner är under samma period relativt oförändrat. Allvädersplaner har därmed statistiskt ersatt en del anläggningar med naturgräs.

Ökar tillgängligheten

Ett avgörande skäl till konstgräsens framgångar handlar om tillgänglighet. Föreningslivet i Sverige har ca 600 000 aktiva fotbollsspelare och var tredje idrottsaktivitet är fotboll. Inte minst har allvädersplanerna lockat fler flickor till sporten och möjliggjort idrottande i större åldersspann. Konstgräset ökar speltiden och gör fotbollen mer lättillgänglig. Enligt en studie gjord av Stockholm Stad, är nyttjandekapaciteten för en allvädersplan cirka 2 500 timmar per år, jämfört med naturgräsplanens cirka 800 timmar. Den främsta orsaken till den mer än tre gånger så höga användbarheten är att konstgräset är slitstarkt samt väder- och klimatberoende.

Frigör värdefull markyta

Att konstgräset producerar minst tre gånger fler speltimmar än naturgräs gör det kostnadseffektivt – samtidigt som det minskar behovet av ytor. Som exempel finns det idag cirka 100 konstgräsplaner i Stockholm. Att uppnå samma kapacitet med naturgräsplaner skulle kräva att ytterligare runt 1 miljon kvadratmeter togs i anspråk, mark som nu kan användas till exempelvis bostäder. Genom att öka möjligheten till mer idrott för fler kan allvädersplanerna också bidra till bättre folkhälsa.

Fler fotbollsplaner per krona

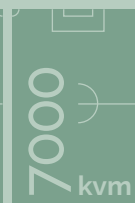
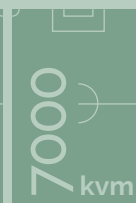
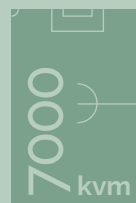
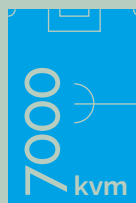
Det finns i dag flera olika typer av fyllnadsmaterial till allvädersplaner. Vanligast är SBR-gummi (återvunnet från uttjänt bildäck) och EPDM (nyttillverkat gummi). Båda materialen är fullgoda fyllnadsmaterial, dock är SBR-gummi betydligt mer kostnads-effektivt jämfört med EPDM. Den mellanskillnaden kan vara avgörande för många kommuner och föreningar när det väl ska tas beslut om att bygga en fotbollsplan eller inte.

2500 timmar

800 timmar

Konstgräsplaner ger årligen minst tre gånger så många speltimmar som naturgräsplaner.

Det krävs ca tre gånger så stor yta naturgräsplaner för att uppnå samma nyttjandekapacitet som en allvädersplan.

Miljöpåverkan jämfört med andra material kartlagd, granulatspridning minimeras

I en rapport från Luleå Tekniska Universitet konstateras att användning av SBR-granulat är mycket miljöeffektivt (sett över hela livscykeln) jämfört både med naturgräs och andra fyllnads-material. Samtidigt pågår det en debatt i media om mikroplaster i havet. Den bottenar i en rapport från Svenska Miljöinstitutet (IVL) som påstod att gummi-granulat från konstgräsplaner skulle vara den näst största källan till detta. Alla indikationer säger dock tvärtom, att granulaten inte sprider sig till havet. Svensk Däckåtervinning följer och medverkar i flera studier som undersöker hur man kan säkerställa att granulat inte hamnar utanför fotbollsplanerna. Flera tester har gjorts med partikel-fångare i dagvattensystemen i närheten av konstgräsplaner och det har varit ytterst lite granulat i det analyserade vattnet.

”Halter av metaller i dräneringsvattnet från konstgräsplanerna var lägre än vad som förväntas påträffas i dagvatten från parkmiljöer med gångvägar och lågt trafikerade vägar.”

Simon Magnusson,
Luleå tekniska universitet

SBR-GRANULAT

SBR- granulatet är återvunnet från uttjänta däck och är det vanligaste fyllningsmaterialet. Väl beprövat, både sportsligt och hälsomässigt. Det testas kontinuerligt av Ragn-Sells som har uppdraget att samla in och återvinna alla uttjänta däck i Sverige.

EPDM-GRANULAT

Nyttillverkat syntetiskt gummi. EPDM finns i olika densitets-format. Väl beprövat sportsligt. Fyllningsfärgen är grön, brun, eller beige. Det finns idag inga regelverk för rutinmässiga kontroller av EPDM.

”Det är viktigt att alla får möjlighet till motion. Vi vill därför uppmana kommunpolitiker och beslutsfattare att skapa fler idrottsanläggningar, däribland fler allvädersplaner med kostnadseffektivt och hållbart återvunnet däckgummi. Sveriges alla fotbollsspelare: fortsätt röra på er. Det är inte farligt för hälsan att idrotta på konstgräs, men desto farligare att leva ett stillasittande liv.”

Inga hälsorisker

Den oro som tidigare funnits kring hälsorisker och gummigranulat av återvunna däck, SBR, har adresserats av såväl myndigheter som däckbranschen. Enligt flertalet studier, bland annat av EU:s kemikalieinspektion ECHA, så finns det dock ingen anledning till oro.

ECHA:s rapport drar slutsatsen att riskerna med att vistas på allvädersplaner med fyllnadsmaterial av återvunna däck är mycket låga, både för de som idrottar på planen och de som sköter underhållet.

Det här är Svensk Däckåtervinning

Däck omfattas av ett så kallat producentansvar, vilket innebär att alla som yrkesmässigt tillverkar eller importerar däck till svenska marknaden också måste ta ansvar för att de hanteras rätt när de inte längre används. Därför arbetar Svensk Däckåtervinning på däckbranschens uppdrag för att uttjänta däck samlas in, återvinns och gör ny nytta i samhället på ett säkert sätt, för en fortsatt kretsloppsanpassad samhällsutveckling.

Svensk Däckåtervinning är inte vinstdrivande. Producenterna finansierar Svensk Däckåtervinning via en återvinningsavgift som tas ut per sålt däck. Svensk Däckåtervinning fonderar också pengar för att kunna samla in samtliga däck som finns ute i samhället. Det är unikt bland de branscher som har producentansvar. Idag tar Svensk Däckåtervinning även ansvar för däck som importerats av privatpersoner och som inte erlagt återvin-

ningsavgift eftersom även de däcken oftast kommer in i systemet när de monterats av. Hämtning av uttjänta däck från ca 5 700 ställen sker utan kostnad för de som har avtal med Svensk Däckåtervinning, däribland ett stort antal kommuner och däckverkstäder. Svensk Däckåtervinning verkar för transparens och spårbarhet för återvunnet material och bidrar till forskning på materialets användning och påverkan på omgivningen.

Några av de studier Svensk Däckåtervinning stödjer är:

- Studier av hälso- och miljöpåverkan i hela livscykeln för olika tillämpningar av återvunna däck
- Jämförelser med andra material som används i samma tillämpningar
- Regelbundna tester av både materialet och den personal som arbetar med det

Läs mer

Hämta en QR-läsare (t ex Scanbot eller liknande) till din mobil och skanna koderna för att läsa länkarna.

Annex XV Report. An evaluation of the possible health risks of recycled rubber granules used as infill in synthetic turf sports fields.

[annex-xv_report_rubber_granules_en.pdf](https://echa.europa.eu/documents/10162/13563/annex-xv_report_rubber_granules_en.pdf/d4cb4ee6-1c65-af35-7a18-f6ac1ac29fe4)

https://echa.europa.eu/documents/10162/13563/annex-xv_report_rubber_granules_en.pdf/d4cb4ee6-1c65-af35-7a18-f6ac1ac29fe4

Simon Magnusson, Luleå tekniska Universitet (2015). Systemanalys konstgräsplan – miljö- och kostnadsaspekter.

[simon_magnusson.pdf](http://www.sdab.se/media/1123/simon_magnusson.pdf)

http://www.sdab.se/media/1123/simon_magnusson.pdf

Investigation of Reported Cancer among Soccer Players in Washington State.

[210-091.pdf](http://www.doh.wa.gov/Portals/1/Documents/Pubs/210-091.pdf)

<http://www.doh.wa.gov/Portals/1/Documents/Pubs/210-091.pdf>

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. Fritidsanläggningar i Sverige

[fritidsanlaggningar_i_sverige.pdf](http://www.sdab.se/media/1121/fritidsanlaggningar_i_sverige.pdf)

http://www.sdab.se/media/1121/fritidsanlaggningar_i_sverige.pdf

Pierre Nystedt (2015). Konstgräs ur driftsynpunkt. Presentation Konstgräseminarium 9/12 2015

[konstgrasseminarium_pierrenystedt_stockholmstad.pdf](http://www.sdab.se/media/1122/konstgrasseminarium_pierrenystedt_stockholmstad.pdf)

http://www.sdab.se/media/1122/konstgrasseminarium_pierrenystedt_stockholmstad.pdf

Sweco Environment AB (2016). Däckmaterial i konstgräsplaner. Rapport gjord av Sweco på uppdrag av Naturvårdsverket i samarbete med Kemikalieinspektionen.

[daeckmaterial_i_konstgrasplaner.pdf](http://www.sdab.se/media/1120/daeckmaterial_i_konstgrasplaner.pdf)

http://www.sdab.se/media/1120/daeckmaterial_i_konstgrasplaner.pdf

Hefa Cheng, Yuanan Hu och Martin Reinhard (2014). Environmental and Health Impacts of Artificial Turf: A Review. Environmental Science and Technology.

[cheng_hu_reinhard_environmentalhealthturf.pdf](http://www.sdab.se/media/1119/cheng_hu_reinhard_environmentalhealthturf.pdf)

http://www.sdab.se/media/1119/cheng_hu_reinhard_environmentalhealthturf.pdf

SvFF (2016). Fotbollen i Sverige

<http://fogis.se/om-svff/>

<http://fogis.se/om-svff/>

Box 124, 185 22 Vaxholm
Besöksadress, Strandgatan 3
Tel 08-50 60 10 55
E-post: info@sdab.se
Webbplats: sdab.se

Vill du ha tidningen
Re:Bounce digitalt?

Skanna QR-koden eller gå in på
www.sdabinfo.se.

